

HAN University of Applied Sciences

B Toegepaste Psychologie

Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK

Samenvatting

In november 2024 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Toegepaste psychologie van de HAN University of Applied Sciences (HAN) bezocht door een visitatiepanel van NQA. Deze vierjarige voltijdopleiding wordt in Nijmegen aangeboden. Het panel beoordeelt de opleiding in zijn geheel **positief**.

Het panel heeft kennisgemaakt met een innovatieve opleiding die voortdurend wordt doorontwikkeld om tegemoet te komen aan de eisen van het werkveld en onderwijskundige inzichten. Die ontwikkelingen worden weloverwogen en in goede samenwerking met elkaar en het werkveld ingevoerd, zodat studenten er optimaal de vruchten van plukken. De opleiding heeft hart voor onderwijs en de student, en dat is zichtbaar in de activerende werkvormen en persoonlijke begeleiding van studenten. Alumni worden positief ontvangen door het werkveld en de afstudeerproducten van studenten laten zien dat zij het hbo-bachelorniveau behalen. Verbeterpunten liggen op het vlak van de afstudeertoetsing, waar nog winst is te behalen wat betreft structuur, literatuurgebruik en verantwoording van de onderzoeksmethodiek.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding leidt studenten op tot toegepaste psychologen die, met behulp van praktijkgericht onderzoek, gedrag kunnen beoordelen en beïnvloeden. De opleiding profileert zich specifiek op het domein van arbeid en gezondheid van 'de werkende mens', maar biedt studenten daarnaast mogelijkheden om zich op andere toepassingsgebieden te richten, zoals de (geestelijke) gezondheidszorg. De eindkwalificaties en de daarvan afgeleide leeruitkomsten sluiten goed aan bij de actuele eisen van het werkveld en de internationale standaarden wat betreft het hbo-bachelorniveau. De opleiding heeft een sterk netwerk in de praktijk en benut dit netwerk actief voor spiegeling van het profiel en curriculum.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen en heeft een actueel en praktijkgericht programma, waarin voldoende aandacht is voor internationale oriëntatie en onderzoek. Studenten kunnen onderzoeksprojecten bij lectoraten uitvoeren, hoewel de opleiding en de lectoraten dit nog breder bekend kunnen maken onder studenten. Het docententeam van deze opleiding is bevlogen en deskundig, en biedt studenten goede en persoonlijke begeleiding. Studenten worden voldoende geïnformeerd over hun studie en er worden passende mogelijkheden geboden aan studenten met een functiebeperking. In de vormgeving van het curriculum toont de opleiding een grote kracht: werkvormen zijn activerend, er is les in kleine groepen en er is veel ruimte voor de ontwikkeling van de student. Het programmatisch onderwijs in de laatste twee studiejaar, waarbij studenten veel ruimte krijgen om zich volgens hun eigen pad te ontwikkelen, is daar een goed voorbeeld van.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding heeft een goed en doordacht systeem van toetsing en beoordeling. De toetsvormen, feedbackmomenten en holistische beoordelingen stimuleren het leerproces van de studenten. Toetsen zijn valide en transparant, en examinatoren stemmen goed met elkaar af over het gewenste niveau. De kennistoetsen in de eerste twee studiejaar bieden studenten een solide basis en de toetsen aan de hand van beroepsproducten zijn praktijkgericht. Het toetsen op basis van een portfolio in de laatste twee studiejaar sluit goed aan bij het in die jaren gehanteerde programmatisch onderwijs. De borging van de toetsing en beoordeling door de examencommissie is goed op orde. De toetscommissie levert een waardevolle bijdrage aan de toetskwaliteit, maar de rollen van zorgen en borgen binnen de toetscommissie kunnen formeler van elkaar gescheiden worden.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Studenten behalen de eindkwalificaties bij het afstuderen. De afstudeerproducten van studenten laten diverse kennis en vaardigheden zien, zijn relevant voor het werkveld en leveren mooie beroepsproducten en voorstellen voor praktijkinterventies op het hbo-bachelorniveau op. Het werkveld ontvangt alumni positief, en is enthousiast over de kennis en vaardigheden die zij meebrengen. Alumni vinden relatief gemakkelijk een baan binnen het vakgebied. De opleiding kan studenten beter begeleiden bij bepaalde afstudeerproducten wat betreft de leesbaarheid, het literatuurgebruik en de verantwoording van de onderzoeksmethodologie.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave	5
Inleiding	6
Schets van de opleiding	8
Opleiding	8
Curriculumontwikkeling	8
Terugblik vorige visitatie	8
Curriculumoverzicht	9
Basisgegevens opleiding	10
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	14
Standaard 3 Toetsing	21
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	25
Eindoordeel over de opleiding	27
Aanbevelingen	28
Bijlagen	29
1. Bezoekprogramma	30
2. Bestudeerde documenten	33

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Toegepaste Psychologie van de HAN. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van de HAN en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding.

Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland* (NVAO), de *Uitvoeringsregels accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland 2024* (NVAO) en de *Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2024 Opleidingsbeoordeling met erkenning ITK* (NQA).

De visitatie heeft plaatsgevonden op 26-11-2024. Het visitatiepanel bestond uit:

Naam	Rol	Kort functieomschrijving
De heer drs. K.H. Visser	voorzitter, domeindeskundige	Voormalig onderwijsdirecteur psychologie UvA; nu zelfstandig adviseur hoger onderwijs.
Mevrouw drs. I.E.A. Biemond	domeindeskundige	Senior onderwijskundig adviseur, Hogeschool Van Hall Larenstein.
De heer F.J. Vereijken BA	domeindeskundige	Senior HR Business Partner, VodafoneZiggo.
Mevrouw M. Al Amri	studentlid	Student B Toegepaste psychologie Hogeschool van Amsterdam.

Mevrouw drs. M. Schoots, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding Toegepaste psychologie is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Toegepaste psychologie groep 1. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de inzet van getrainde voorzitters.

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel 15 afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze 15 dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni die de afgelopen 1,5 jaar zijn afgestudeerd. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering.

Twee weken voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft het panel kennisgemaakt met de opleiding, tijdens de zogenaamde agenderende audit. Op die dag heeft ook het vooroverleg van het panel en de materiaalbestudering plaatsgevonden op de locatie van de opleiding. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. De uitkomsten van het vooroverleg hebben geleid tot een verdere stroomlijning van het programma voor het visitatiebezoek. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn voorafgaand aan de visitatiedag in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopspreekuur). Hiervan heeft niemand gebruik gemaakt.

Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder studenten, alumni, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld (zie Bijlage 2). Aan het einde van de visitatiedag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Het ontwikkelgesprek heeft op de visitatiedag plaatsgevonden met het gehele panel en diverse vertegenwoordigers van de opleiding.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleiding. De panelleden hebben kennisgenomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 9 januari 2025

Panelvoorzitter

Secretaris

De heer drs. K.H. Visser

Mevrouw drs. M. Schoots

Schets van de opleiding

Opleiding

Er zijn zes bekostigde opleidingen Toegepaste psychologie in Nederland, en het relatief jonge beroep van de toegepast psycholoog is steeds meer bestendigd in het werkveld. De opleiding Toegepaste Psychologie van de HAN is in 2008 gestart en leidt momenteel zo'n 650 studenten op en heeft een numerus fixus van 270 studenten (zie Standaard 2). De opleiding valt onder de Academie Organisatie en Ontwikkeling van de HAN, waar ook vijf andere bacheloropleidingen onder vallen: Bedrijfskunde, Learning & Development in Organisations, Human Resource Management, Facility Management en Logistics Management. Binnen de Academie zijn er ook diverse lectoraten, waaronder de lectoraten Arbeid en Gezondheid en Human Capital Innovations, waarmee de opleiding samenwerkt.

Curriculumontwikkeling

Vanuit het *Koersbeeld 2022-2028* van de HAN ligt er onder andere een opdracht voor de ontwikkeling van flexibel onderwijs vanuit duurzame verbindingen met (werkveld)partners. Het *Koersbeeld* van de HAN wordt binnen de opleiding opgevolgd door samen te werken met het werkveld en het onderwijs te flexibiliseren door het werken met leeruitkomsten en programmatisch onderwijs (zie Standaard 2). Het derde studiejaar is sinds september 2022 programmatisch ingericht en het vierde studiejaar sinds september 2024. Studenten kunnen binnen dit concept leeruitkomsten aantonen op een moment en manier die voor hen het beste past. Momenteel bezint de opleiding zich op de uitbreiding van het programmatisch onderwijs naar het eerste en tweede studiejaar.

Terugblik vorige visitatie

De opleiding werd in 2018 beoordeeld met een 'voldoende'. Standaarden 2 en 3 kregen het oordeel 'goed', en standaarden 1 en 4 'voldoende'. Het toenmalige visitatiepanel zag onder andere de volgende sterke kanten: de profilering gericht op arbeid en gezondheid en de gezamenlijke invulling daarvan door de opleiding, het werkveld en het lectoraat, de ruime aandacht voor gespreksvaardigheden, de kwaliteit van de docenten, de begeleiding van studenten, de opzet van de toetsdocumenten en de goede borging van toetsing en beoordeling. Het panel vond dat de profilering op arbeid en gezondheid verder verdiept kon worden, de kritische reflectie van studenten verder ontwikkeld kon worden, er ruimte was voor meer creativiteit en innovatie in de praktijkopdrachten en dat er meer aandacht besteed kon worden aan methodologische verantwoording bij het afstuderen.

Het huidige panel heeft de bevindingen van deze voorgaande visitaties bij het bezoek betrokken en is in de verschillende gesprekken nagegaan op welke wijze de opleiding uitvoering heeft gegeven aan de aanbevelingen. Het panel stelt vast dat de opleiding de meeste positieve punten ten tijde van de vorige visitatie behouden heeft. De aanbevelingen vanuit de vorige visitatie zijn goed opgepakt door de opleiding, hoewel sommige verbeteringen nog in ontwikkeling zijn. Bij de verschillende standaarden wordt specifiek ingegaan op de huidige situatie.

Curriculumoverzicht

CURRICULUMONDERDEEL		GEDRAG BEOORDELEN	GEDRAG BEÏNVLOEDEN	PRAKTIJKGERICHT ONDERZOEKEN	PROFESSIEEEL WERKEN
JAAR 1	PERIODE 1: PSYCHOLOGISCHE BEGELEIDING EN COACHING				
	Probleemanalyse	✓		✓	
	> Basiskennis Psychologie: Stress en psychopathologie	✓			
	PERIODE 2: PSYCHOLOGISCHE BEGELEIDING EN COACHING				
	Begeleidingsplan met onderbouwing	✓	✓	✓	✓
	Coachingsgesprek met reflectie		✓		✓
	> Basiskennis Psychologie: Invloed van lichaam op gedrag	✓			
	PERIODE 3: PREVENTIE EN INTERVENTIEONTWERP				
	Gedragsanalyse	✓		✓	
	Adviesgesprek		✓		
	> Basiskennis Psychologie: Wederzijdse beïnvloeding en levensloop	✓			
	PERIODE 4: PREVENTIE EN INTERVENTIEONTWERP				
JAAR 2	PERIODE 1: ASSESSMENT & TALENTONTWIKKELING				
	Ontwikkeladviesrapportage	✓		✓	✓
	Gedragsgericht interview met een aansluitend reflectiegesprek	✓			✓
	> Basiskennis Psychologie: A Brain-Healthy Lifestyle	✓			
	PERIODE 2: ASSESSMENT & TALENTONTWIKKELING				
	Rapportage functioneren team met aanbevelingen	✓		✓	✓
	E-coaching van een professional		✓		✓
	> Basiskennis Psychologie: Gedrag in organisaties	✓			
	PERIODE 3: TRAINEN				
	Ontwikkelen van een trainingsprogramma	✓	✓	✓	✓
	> Basiskennis Psychologie: Cultuur & Diversiteit	✓			
	PERIODE 4: TRAINEN				
JAAR 3	PERIODE 1 T/M 4: STAGE				
	Praktijkleren portfolio: Context- en gedragsanalyse in de praktijk	✓			✓
	Praktijkleren portfolio: Persoonlijke en professionele ontwikkeling				✓
	Praktijkleren portfolio: Handelen in de praktijk	✓	✓		✓
JAAR 4	PERIODE 1 T/M 4: AFSTUDEERTRAJECT				
	Praktijkverbeteren en Professionele Profilerings	✓	✓	✓	✓

Basisgegevens opleiding

Instelling	
Naam in RIO	HAN University of Applied Sciences
Adres	Laan van Scheut 10, 6525 EM Nijmegen
Website	www.han.nl
BRIN-nummer	25KB
Status	Bekostigd
ITK	Positief
Opleiding	
Eerste naam in RIO	B Toegepaste psychologie
Locatie	Nijmegen
ISAT-code	34507
RIO-onderdeel	Gedrag en maatschappij
Oriëntatie en niveau	Hbo-bachelor
Voertaal	Nederlands
Afstudeerrichtingen	Geen
Verleende graad	Bachelor of Science
Studielast in EC	240 EC
Variant	Voltijd
Huidige accreditatie geldig tot en met	2 mei 2025

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding heeft een helder beroepsbeeld geformuleerd: studenten worden opgeleid tot toegepaste psychologen die, met behulp van praktijkgericht onderzoek, gedrag kunnen beoordelen en beïnvloeden. De opleiding profileert zich op het domein van arbeid en gezondheid van 'de werkende mens'. Het panel is positief over de specifieke uitwerking van dit profiel en waardeert het dat studenten daarnaast ook andere toepassingsgebieden kunnen kiezen tijdens hun opleiding, zoals de (geestelijke) gezondheidszorg. De vier eindkwalificaties van de opleiding zijn overgenomen uit het *Landelijk opleidingsprofiel Toegepaste psychologie* (2024). De eindkwalificaties en de daarvan afgeleide leeruitkomsten sluiten volgens het panel goed aan bij de actuele eisen van het werkveld en de internationale standaarden wat betreft het hbo-bachelorniveau. Ook bieden ze voldoende breedte voor de verschillende toepassingsgebieden. De opleiding heeft een sterk netwerk in de praktijk en een vaste selectie van werkveldpartners die als beroepenveldcommissie regelmatig bij elkaar komen voor spiegeling van het profiel en het curriculum.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

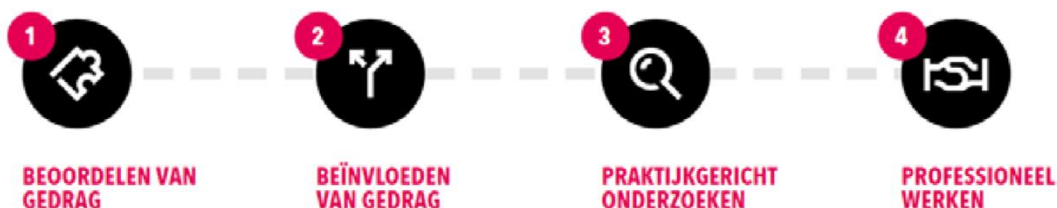
De opleiding heeft volgens het panel een helder beroepsbeeld beschreven. Studenten worden opgeleid tot specialisten in gedrag die gekwalificeerd zijn om vanuit een professionele houding en op basis van praktijkgericht onderzoek gedrag te beoordelen en te beïnvloeden. Ook ambieert de opleiding om studenten op te leiden tot 'wereldburgers in de maatschappij', door studenten bijvoorbeeld interculturele vaardigheden mee te geven. De opleiding richt zich in de eerste twee studiejaar op de rol van toegepast psycholoog voor 'de werkende mens' binnen het domein van arbeid en gezondheid, waarin diverse beroepen te onderscheiden zijn zoals psychologisch begeleider, loopbaancoach, preventiemedewerker, assessor en trainer. Het werk van de toegepast psycholoog staat binnen deze visie in dienst van het gezond en vitaal worden (gaan werken), gezond en productief blijven (vitaal zijn in werk) en talentontwikkeling (excelleren in werk). In de laatste twee studiejaar kunnen studenten ook andere toepassingsgebieden opzoeken, zoals de (geestelijke) gezondheidszorg of onderwijs.

Het panel is positief over de uitwerking van het profiel, dat zowel een op de arbeidsmarkt aansluitende focus op arbeid en gezondheid in zich heeft, als ruimte aan studenten laat om andere toepassingsgebieden op te zoeken al naar gelang hun eigen interesse. Het panel waardeert het daarbij dat de opleiding actief aansluit op de landelijke ontwikkelingen rondom een differentiatie gericht op de zorgcontext. Het panel staat positief tegenover een mogelijke (verdere) verbreding van de focus van de opleiding in de laatste twee jaar die dit tot gevolg kan hebben. Voor de meeste studenten is het profiel duidelijk en aantrekkelijk als zij aan de studie beginnen. Het panel hoorde tijdens de gesprekken dat er ook studenten zijn die verrast worden door de focus op arbeid en gezondheid in de eerste twee studiejaar. Het panel geeft de opleiding mee

om uitgebreid over deze focus in de eerste twee jaar te blijven communiceren tijdens de voorlichting.

Beoogde leerresultaten

De opleiding hanteert de vier eindkwalificaties uit het *Landelijk opleidingsprofiel Toegepaste Psychologie* (2024):

Het panel vindt de eindkwalificatie passen binnen het door de opleiding opgestelde beroepsbeeld: deze kwalificaties bieden voldoende ruimte om zowel het specifieke profiel gericht op arbeid en gezondheid te dienen, als om een bredere ontwikkeling van studenten als toegepast psycholoog binnen andere domeinen te ondersteunen. Het *Landelijk opleidingsprofiel* is opgesteld door de zes hogescholen die een hbo-bacheloropleiding Toegepaste psychologie aanbieden en is gevalideerd door een klankbordgroep met een landelijke vertegenwoordiging van werkveldpartners.

De eindkwalificaties zijn geconcretiseerd in leeruitkomsten die volgens het panel duidelijk zijn en goed richting kunnen geven aan het onderwijs en de toetsing. De leeruitkomsten zijn opgesteld in samenwerking met het regionale werkveld, studenten en onderwijskundige experts. Ook studenten vinden de leeruitkomsten duidelijk. De eindkwalificaties en leeruitkomsten voldoen volgens het panel aan de internationale eisen wat betreft het hbo-bachelorniveau, doordat de opleiding de Dublin descriptoren en het NLQF-niveau 6 heeft toegepast bij de formulering.

Afstemmen beroepenveld

Het panel ziet een opleiding met een buitenwaarts gerichte blik richting werkveld en maatschappij. De opleiding heeft ruime, langdurige werkveldcontacten die op diverse manieren worden ingezet voor spiegeling van het profiel en de ontwikkeling en uitvoering van het curriculum. Zo zijn er veel vaste stageorganisaties die regelmatig als sparringpartner optreden en heeft de opleiding een actieve beroepenveldcommissie. De beroepenveldcommissie heeft negen leden, die volgens het panel de breedte van de toegepaste psychologie goed afdekken en tegelijkertijd expertise binnen arbeid en gezondheid bieden. Het lectoraat Arbeid en gezondheid van de HAN neemt deel aan de bijeenkomsten met de beroepenveldcommissie, waardoor de driehoek onderwijs, onderzoek en werkveld bij elkaar komen als het gaat om visievorming en profilering van de opleiding. De beroepenveldcommissie komt vier keer per jaar bij elkaar en daarnaast zijn er het afgelopen jaar extra kwalitatieve gesprekken geweest over actuele ontwikkelingen in het werkveld met individuele leden. Het panel heeft in het *Jaarverslag* van de beroepenveldcommissie relevante gespreksonderwerpen gezien, waarbij ook duidelijke vervolgacties voor de opleiding zijn benoemd bij de besprekpunten. Besproken thema's zijn bijvoorbeeld de leeruitkomsten, de kennis- en innovatie agenda van de opleiding ('KIA', zie Standaard 2) en de data- en digitale vaardigheden van professionals in het werkveld. In de gesprekken op de visitatiedag maakten de leden van de commissie een betrokken en deskundige indruk op het panel, en gaven zij aan dat hun input goed wordt opgepakt door de opleiding.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. De opleiding hanteert passende toelatingseisen en studenten vinden dat de opleiding aansluit op hun vooropleiding. De eindkwalificaties en leeruitkomsten zijn vertaald in een inhoudelijk actueel en goed vormgegeven curriculum met veel aandacht voor beroepsvaardigheden. Aan internationale oriëntatie en onderzoeksvaardigheden besteedt de opleiding voldoende aandacht. De opleiding heeft goede samenwerkingen met twee relevante lectoraten. Als de opleiding en de lectoraten hier nog breder over communiceren, kunnen meer studenten de mogelijkheden bij de lectoraten benutten.

Het docententeam van deze opleiding heeft een bevlogen en deskundige indruk achtergelaten bij het panel. De keuze om te werken in drie verticale deelteams zorgt voor een kleinschalige en persoonlijke setting voor zowel studenten als docenten. De afstemming tussen de drie teams verloopt goed. De kleinschaligheid is ook herkenbaar in het (vaardigheden)onderwijs in kleine groepen en de intensieve studiebegeleiding. Sommige studenten zien graag meer lesuren op school, en de opleiding is al bezig om hieraan tegemoet te komen. De informatievoorziening binnen de opleiding is op orde, en ook worden er passende mogelijkheden geboden aan studenten met een functiebeperking.

De opleiding blinkt volgens het panel uit in het samen vormgeven van ontwikkelingen en innovaties binnen het onderwijs: zowel met het team als samen met het werkveld. In de eerste twee jaren is er sprake van praktijkgericht onderwijs, waarbij beroepsproducten en kennisbasis centraal staan. Het programmatisch onderwijs in de laatste twee studiejaar biedt studenten veel eigen regie over hun leerpad. Het programmatisch concept legt de nadruk op het ontwikkelingsproces van de student, waarbij studenten zelf keuzes kunnen maken in hoe en wanneer ze de leeruitkomsten willen aantonen. De persoonlijke studiebegeleiding en het digitale portfoliosysteem ondersteunen studenten om deze flexibiliteit te benutten. Het panel is onder de indruk van de zorgvuldige wijze waarop deze lastige innovatie is ingevoerd en de opleiding nadenkt over het invoeren van het programmatisch onderwijs voor de eerste twee studiejaar.

Onderbouwing

Opzet programma

De eindkwalificaties en leeruitkomsten zijn volgens het panel vertaald in een goed en logisch opgebouwd curriculum (zie *Schets van de opleiding* voor een curriculumoverzicht), dat studenten stap voor stap stuurt richting meer zelfstandigheid en professionaliteit. Het eerste en tweede studiejaar zijn opgehangen aan vier beroepstaken waaraan de student gedurende een half studiejaar werkt: Psychologische begeleiding en coaching, Preventie en interventieontwerp, Assessment en talentontwikkeling, en Trainen. Het derde studiejaar staat in het teken van praktijkleren, waarbij de student 10 maanden stageloopt (zie verderop bij deze Standaard). In het vierde studiejaar volgen studenten een minor en studeren zij af met een op onderzoek gebaseerde praktijkinterventie (zie Standaard 3 en 4).

Vormgeving van het programma

In de vormgeving van het programma toont de opleiding volgens het panel haar innovatievermogen. De opleiding biedt kleinschalig en persoonlijk onderwijs, waarbij studenten op basis van leeruitkomsten -behorende bij relatief grote onderwijseenheden- veel regie hebben over hun leerproces. Studenten krijgen activerende werkvormen aangeboden en worden goed begeleid, waardoor hun ontwikkeling actief wordt gestimuleerd.

In de eerste twee studiejaren zet de opleiding drie lesvormen in, volgens een vast weekrooster: themadagen (gericht op het maken van een beroepsproduct), trainingen (gericht op het ontwikkelen van vaardigheden en houding) en basiskennislessen (gericht op de Body of Knowledge (and Skills) (BoK) uit het *Landelijk opleidingsprofiel Toegepaste psychologie*). De lesvormen zijn ontwikkeld volgens de principes van 'High Impact Learning that Lasts'. De focus ligt binnen deze principes op urgentie, zelfmanagement, samenwerken, blended learning, actieleren en flexibele leerruimte. Trainingen worden altijd in een vaste klas van 15 studenten gegeven, waardoor er volgens studenten een veilige leeromgeving ontstaat. Kennisonderwijs wordt aan twee klassen tegelijk gegeven. Sommige studenten geven aan dat zij, met name in de eerste twee jaren, meer lesuren op school willen. Daarin toont zich volgens het panel de keerzijde van het activerend onderwijs in kleine groepen: dit is kostbaar om te organiseren terwijl het bij studenten juist de vraag naar meer oproept. Het aantal contacturen is volgens het panel aan de maat, in landelijke vergelijking. De opleiding heeft het signaal van studenten echter opgepakt en zoekt creatieve manieren om studenten meer uren op school te bieden zonder dat het aantal docenturen te hoog wordt. Hiervoor is al een experiment geweest met het omzetten van enkele online lessen naar fysieke lessen, en dat was succesvol voor studenten en zal dus verder worden uitgerold. Het panel moedigt deze ontwikkeling aan.

Met de grote eenheden en leeruitkomsten als basis, heeft de opleiding sinds september 2022 het derde studiejaar, en sinds september 2024 ook het vierde studiejaar, ontwikkelingsgericht en programmatisch ingericht. Studenten kunnen binnen dit onderwijs zelf bepalen hoe en wanneer ze de leeruitkomsten aantonen. Zij worden daarbij ondersteund met goede begeleiding, en (deels verplichte) 'touchpoints' waarop zij formatieve feedback krijgen. De opleiding doet hiermee volgens het panel recht aan de eigen slogan 'Worden wie je bent, dat werkt', door studenten veel eigen regie en ontwikkelingstijd te geven. De overgang naar het programmatisch onderwijs vanuit het tweede, naar het derde studiejaar verloopt goed: studenten voelen zich goed geïnformeerd en begeleid binnen het programmatisch onderwijsconcept. Het panel spreekt van een lastige en knappe innovatie, die op uitstekende wijze en stap voor stap is geïmplementeerd door de opleiding. Ook vindt het panel het positief dat eerst het derde en vierde studiejaar programmatisch zijn ingericht, omdat studenten in die jaren dat goed aan kunnen. De opleiding overweegt momenteel hoe en wanneer ze de eerste twee studiejaren ook gaat omvormen naar programmatisch onderwijs. Het panel ziet dat de opleiding die overwegingen maakt vanuit de huidige weloverwogenheid en reflectie, en moedigt de opleiding aan om op die manier verder te gaan.

Begeleiding

Het panel vindt dat de opleiding een sterk begeleidingssysteem heeft. De studenten zien (door de verticale teams, zie 'Docenten') een vast en beperkt aantal docenten, die volgens de studenten toegankelijk en behulpzaam zijn. Studenten geven aan dat zij inhoudelijke vragen zowel binnen als buiten de lessen om goed kunnen stellen. Verder heeft elke student gedurende de opleiding

een vaste studieadviseur, die tevens een rol als inhoudelijk docent heeft. In de eerste twee studiejaren krijgt de student regelmatig onderwijs binnen de leerlijn Persoonlijke en professionele ontwikkeling. Die leerlijn is recent opgezet, om studenten meer te ondersteunen bij het ontwikkelen van een professionele identiteit. In deze lijn besteedt de opleiding volgens het panel voldoende aandacht aan het leren reflecteren, zoals dat door het vorige visitatiepanel is geadviseerd. Naast de vaste lessen binnen de leerlijn is er wekelijks een mogelijkheid tot individuele inloop bij de studieadviseur. Na het tweede studiejaar wordt er intervisie gegeven door de studieadviseur en is er studieadvies op aanvraag van de student. Studenten voelen zich gezien en gehoord door de studieadviseur: dit is hun vaste ankerpunt binnen de opleiding waar zij uitstekend terecht kunnen voor ondersteuning of advies.

Een aparte vermelding vraagt het project Toegepaste psychologie in de Praktijk (TiP): een platform voor en door studenten, waarin tweedejaars studenten zich inzetten voor het welzijn van hun medestudenten. De studenten die hiermee te maken hebben, spreken zich positief uit over dit initiatief.

Ook in bijzondere gevallen worden studenten volgens het panel goed begeleid, zo blijkt uit de *Regeling bijzondere voorzieningen studenten* (2021). De studieadviseur kan -in lijn met deze regeling- op mandaat van de examencommissie faciliteiten en ondersteuning organiseren, zoals extra tijd voor toetsen of een regeling voor topsporters. Studenten die studievertraging oplopen kunnen deelnemen aan speciaal ingerichte klassen waarin studieonderdelen opnieuw kunnen worden gevolgd. Voor studenten met een functiebeperking is het gunstig dat de studenten worden gestimuleerd de beheersing van leeruitkomsten op eigen wijze aan te tonen; het biedt ze de ruimte om -soms ook zonder om een uitzonderingspositie te hoeven vragen- een voor hen passende toetsvorm te kiezen.

Informatievoorziening en digitale faciliteiten

Via de studentenportal van HAN Insite komen studenten bij OnderwijsOnline (digitale leeromgeving), Handin (om toetsen in te leveren), Ans (toetsapplicatie) en OSIRIS (studieresultaten). Studenten geven aan dat zij in het begin van hun studie soms wat moesten zoeken binnen de systemen, maar dat zij zich daarna voldoende geïnformeerd en gefaciliteerd voelen door de systemen. Bij vragen kunnen studenten goed terecht bij docenten en de studieadviseur, als zij er met de systemen niet uitkomen. Verder maken studenten voor portfolio's binnen het programmatisch onderwijs gebruik van het systeem eJournal. Het panel vindt dat de opleiding hiermee een uitstekende faciliteit voor het programmatisch onderwijs biedt: het systeem faciliteert studenten bij het samenstellen van een portfolio, wat volgens het panel een succesfactor is bij het implementeren van programmatisch onderwijs. Wat het panel ook sterk vindt, is dat tweedejaarsstudenten in hun vrije keuzeruimte al werken met eJournal, zodat zij aan het systeem kunnen wennen alvorens zij er vanaf het derde studiejaar hun portfolio in samenstellen.

Inhoud programma

Om actuele thema's te identificeren heeft de opleiding samen met het werkveld en de lectoraten Arbeid en Gezondheid en Human Capital Innovations een Kennis- en Innovatie Agenda (KIA) opgesteld. Deze KIA richt zich momenteel op drie actuele thema's binnen arbeid en gezondheid: (1) arbeidsmarktkrapte, (2) complexiteit in werk, (3) diversiteit en individualisering. Het panel vindt

de KIA goed aansluiten op het actuele werkveld en een goed instrument om keuzes te maken in actuele thema's voor het onderwijs.

Het panel vindt dat de opleiding een inhoudelijk actueel onderwijsprogramma heeft neergezet. In de eerste twee studiejaren ligt de focus op de eindkwalificaties Gedrag beoordelen, Gedrag beïnvloeden en Professioneel gedrag. Studenten leren de landelijk vastgestelde basiskennis uit de BoK. De meeste studenten vinden de kennislijn pittig, maar geven ook aan dat dit goed te doen is met behulp van de lessen, literatuur en online kennisclips die de opleiding biedt. Daarnaast passen studenten hun kennis in de eerste twee studiejaren toe in beroepsproducten op basis van casuïstiek binnen het domein arbeid en gezondheid. Ook worden ze intensief getraind in (gespreks)vaardigheden. In het tweede studiejaar hebben studenten 2,5 EC aan vrije keuzeruimte. In de laatste twee studiejaren is de Body of Knowledge afgerond en richten de studenten zich op het toepassen van psychologische kennis en vaardigheden in een context die zij interessant vinden. Studenten krijgen in deze jaren veel ruimte om eigen inhoudelijke accenten te leggen: ze kunnen ook buiten het domein van arbeid en gezondheid hun stage, minor of afstuderen kiezen, zoals binnen de (geestelijke) gezondheidszorg of onderwijs (zie Standaard 1).

De gebruikte literatuur binnen de opleiding is passend en reflecteert het hbo-bachelorniveau. Binnen de psychologie zijn er populaire modellen en theorieën die wel in het werkveld worden gebruikt, maar niet (volledig) evidence-based of evidence-informed zijn. Het panel ziet dat dergelijke theorieën en modellen bij sommige stageorganisaties en daardoor soms ook door studenten worden gebruikt, zonder een kanttekening met betrekking tot de onderbouwing van het model of de theorie erbij. Het panel geeft de opleiding mee om hierover actiever het gesprek met elkaar, de studenten en de stageorganisaties te voeren.

Beroepsvaardigheden en praktijkoriëntatie

Het panel vindt het programma praktijkgericht, met veel casuïstiek rondom de beroepsproducten in de eerste twee studiejaren en een sterke praktijkoriëntatie in de stage en bij het afstuderen in de laatste twee studiejaren. Docenten hebben veel contacten in het werkveld en er worden regelmatig gastsprekers uitgenodigd. Ook vindt het panel het positief dat het programma veel aandacht besteedt aan het ontwikkelen van de voor toegepaste psychologie zo essentiële gespreksvaardigheden. Voorbeelden van beroepsopdrachten in de eerste jaren zijn de ontwikkeling van gedragsinterventies voor Waterschap Vallei en Veluwe gericht op het geven van feedback aan medewerkers en het pauzeren op gezette tijden, en een opdracht vanuit de Politie om zelfmanagement en intrinsieke motivatie te stimuleren. Ook verzorgen tweedejaarsstudenten een training in de praktijk. Het derde studiejaar wordt gevuld door de stage (zie onder) en ook het laatste afstudeeronderdeel Praktijkverbeteren en professionele profilering (zie Standaard 3) vindt plaats in de praktijk.

Stage

De derdejaarsstage van 10 maanden (60 EC) kan worden vervuld bij één organisatie, of opgedeeld worden in twee stages van 5 maanden bij twee verschillende organisaties. Voor de stages heeft het praktijkbureau van de HAN veel vaste stageorganisaties, waarmee goed wordt samenwerkt en afgestemd. Zo mag een nieuwe stageorganisatie in eerste instantie een maximale stageduur van 5 maanden aanbieden, en pas als dat positief geëvalueerd is een langere stage van 10 maanden. Het panel is positief over de vormgeving van en de begeleiding van studenten tijdens de stage. Het stagebureau controleert of een stageplek voldoet voor de

opleiding en of er voldoende begeleiding beschikbaar is bij de stageorganisatie. Op basis van de stage werkt de student aan drie onderdelen: Context- en gedragsanalyse (10 EC), Persoonlijke en professionele ontwikkeling (20 EC) en Handelen in de praktijk (30 EC). Het aantonen van de leeruitkomsten bij deze onderdelen is programmatisch vormgegeven (zie eerder bij deze Standaard en Standaard 3). Bij het stagelopen worden studenten begeleid door een coach vanuit de opleiding en een begeleider bij de organisatie. Gedurende de stage hebben studenten om de week een terugkomdag met hun eigen klas en stagecoach, gericht op intervisie en coaching. Ook worden er enkele inhoudelijke bijeenkomsten georganiseerd. Het werkveld is positief over de programmatische vormgeving, omdat deze aanpak 'vrijheid binnen kaders' biedt aan studenten. Werkveldvertegenwoordigers en studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat studenten zich hierdoor goed kunnen ontwikkelen tijdens de stage.

Onderzoeksvaardigheden

Studenten werken al vanaf de eerste periode in het eerste studiejaar aan onderzoeksvaardigheden. In de eerste studiejaren ligt de nadruk op analyseren, onderbouwen en het gebruik van bronnen. Daarna wordt er ook aandacht besteed aan rapporteren, onderzoek doen en het tot stand brengen van verbeteringen in de praktijk op basis van onderzoek. Studenten uiten zich tevreden over de onderzoeksvaardigheden die zij leren. Het panel heeft in de afstudeerwerken gezien dat er nog verbeteringen mogelijk zijn op het gebied van onderzoeksvaardigheden (zie Standaard 4 voor de aanbevelingen van het panel betreffende onderzoek).

De opleiding werkt samen met de lectoraten Arbeid en Gezondheid en Human Capital Innovations van de HAN. Er werken docenten als onderzoeker bij de lectoraten, er promoveert een docent bij het lectoraat Arbeid en Gezondheid en een deel van de studenten draagt bij aan onderzoek bij de lectoraten. Ook werkt de opleiding in een multidisciplinaire leergemeenschap samen met het lectoraat Arbeid en Gezondheid. In die leergemeenschap ontwikkelen studenten van verschillende sociale opleidingen van de HAN onder leiding van een docentonderzoeker van de opleiding Toegepaste psychologie kennis en verbeteringen die aansluiten bij vragen uit de beroepspraktijk. Het panel heeft in de gesprekken op de visitatiedag gemerkt dat de meeste studenten niet weten wat de lectoraten doen. Het panel geeft de opleiding mee om de samenwerking tussen lectoraten en onderwijs verder te versterken, bijvoorbeeld door als opleiding en lectoraten studenten uitgebreider te informeren over de mogelijkheden die de lectoraten voor hen bieden of lectoren vaker in te zetten in het onderwijs om zo bekender te worden bij studenten.

Internationalisering

Het panel vindt dat de opleiding voldoende aandacht besteedt aan internationale oriëntatie en interculturele vaardigheden. De opleiding heeft zelf geen hoge prioriteit gelegd bij internationalisering, maar wil studenten die dat willen wel mogelijkheden voor een buitenlandervaring bieden. Verder vindt de opleiding dat studenten buitenlandse literatuur moeten kunnen lezen omdat veel psychologische literatuur in het Engels is geschreven of vertaald. De basiskennis vanuit de Body of Knowledge bestaat dan ook grotendeels uit internationale literatuur in het Engels. Interculturele vaardigheden vindt de opleiding wel belangrijk voor gespreksvoering binnen verschillende contexten. De HAN heeft veel buitenlandse connecties en studenten die dat willen kunnen deze connecties benutten en de stage of minor in het buitenland doen. Ieder jaar maken daar enkele studenten Toegepaste Psychologie gebruik

van. Binnen de HAN wordt ook een internationale week georganiseerd voor studenten van sociale studies, waaraan studenten die dat willen kunnen deelnemen. Verder volgen studenten Toegepaste Psychologie de cursus Cultuur en diversiteit waarin zij aan interculturele competenties werken, zoals het omgaan met verschillende culturen en geloven in gespreksvoering. Het panel heeft van studenten gehoord dat deze cursus interessant en leerzaam is, en dat docenten ook in andere cursussen regelmatig internationale contexten aanhalen.

Instroom

Het panel vindt dat de opleiding passende toelatingseisen heeft geformuleerd. De opleiding hanteert de wettelijke toelatingseisen van een diploma havo, vwo of mbo-niveau 4. Studenten die het profiel Cultuur en Maatschappij op de havo hebben gedaan, dienen aanvullend Wiskunde A of B op havoniveau aan te tonen. Studenten die 21 jaar of ouder zijn, kunnen worden toegelaten op basis van een 21+ toelatingsonderzoek. Het aantal instromende studenten is sinds de start in 2008 steeds toegenomen, wat enkele jaren geleden reden voor de opleiding was om een numerus fixus in te stellen. Deze numerus fixus ligt momenteel op een maximum van 270 studenten, waarbij studenten sinds dit jaar worden geplaatst op basis van een ongewogen loting om kansengelijkheid te bevorderen.

Het panel heeft in de gesprekken met docenten en studenten gehoord dat de opleiding studenten goed begeleidt in de eerste fase van de opleiding. De persoonlijke begeleiding en informatievoorziening over verwachtingen en het 'leren leren' geven studenten veel steun. Wel geven studenten aan dat de hoeveelheid (Engelstalig) leeswerk in de eerste weken pittig is. Het panel geeft de opleiding daarom mee om aandacht te besteden aan een zachte landing voor nieuwe studenten wat betreft zelfstudie.

Uitval

De opleiding heeft te maken met relatief hoge uitvalpercentages direct na het eerste studiejaar. Dit heeft te maken met het feit dat studenten de opleiding als een springplank zien om met een propedeuse op zak door te studeren aan een universiteit. In het tweede en derde studiejaar is volgens de opleiding sprake van een hoge uitval. De opleiding heeft een uitstroommonitor ontwikkeld om oorzaken hiervan te inventariseren, en zoekt actief naar oplossingen. Uitstromende studenten hebben bijvoorbeeld aangegeven dat zij meer keuzevrijheid wilden, of dat de focus op arbeid en gezondheid ze verraste. Het lijkt er volgens studenten en docenten, en de eerste nieuwe cijfers, op dat de toegenomen keuzevrijheid van studenten in de laatste twee studiejaar en de extra aandacht voor studiebegeleiding via de leerlijn Persoonlijke en professionele ontwikkeling al een deel van de oplossing is. Het panel moedigt de opleiding aan om op de ingeslagen weg door te gaan om de uitval, met name in het tweede en derde studiejaar, verder terug te dringen.

Docenten

In totaal werken er 37 docenten voor deze opleiding voor 28,5 fte. Het panel heeft kennis gemaakt met een deskundig docententeam, dat zowel formeel als informeel van en met elkaar leert en waarin een feedbackcultuur de norm is. Bijna 90 procent van de docenten heeft een mastergraad, en 5 procent is gepromoveerd. Bijna alle docenten zijn formeel didactisch gekwalificeerd. Ook zijn de meeste docenten geschoold voor examinering: 87 procent heeft een Basis Kwalificatie Examinering en 16 procent een Senior Kwalificatie Examinering. Docenten

professionaliseren zich verder door het volgen van interne en externe trainingen op het gebied van didactiek en onderwijs, en het bezoeken van congressen en symposia. Binnen de academie wordt gewerkt met 'regisseurs' die aanjager en specialist zijn voor bepaalde regiegebieden binnen een opleiding. Voor Toegepaste Psychologie is er een regisseur Student (gericht op studentenwelzijn en in-, door- en uitstroom), een regisseur Samenwerken in de driehoek (gericht op verbindingen tussen onderwijs, onderzoek en werkveld), een regisseur Curriculum, innovatie en kwaliteit (gericht op het onderwijsprogramma) en een regisseur Talent (gericht op (professionalisering van) medewerkers).

Het panel is onder de indruk van de samenwerking binnen het docententeam en de gedegen manier van werken bij deze opleiding. Het panel ziet een opleiding die in control is, en voortdurend bekijkt wat er beter kan. Er zijn drie verticale teams die elk aan een bepaalde groep studenten lesgeven. Deze teams zorgen voor kleinschalig onderwijs voor studenten en vormen hechte (deel)teams. Het panel heeft in de gesprekken gezien en gehoord dat er tussen de teams goed wordt afgestemd, om te zorgen dat alle studenten hetzelfde onderwijs krijgen. Dat gebeurt onder andere doordat elk studieonderdeel één cursuscoördinator heeft die afstemt met docenten uit de verschillende teams die dat onderdeel verzorgen, en door bewaking van het curriculum door een curriculumcommissie. Het goed samenwerkende docententeam heeft zeker zijn uitwerking op studenten: bij de Nationale Studenten Enquête scoren docenten al jaren hoog, en ook in het studentenhoofdstuk en in de gesprekken met het panel zijn studenten positief over de betrokkenheid en deskundigheid van de docenten. Het panel heeft wel geconstateerd dat het team de lat erg hoog legt voor zichzelf, wat tot mooie en gedragen innovaties leidt, maar ook een hoge druk kan opleggen. Het opleidingsmanagement en de regisseurs zijn zich hier bewust van, en besteden hier expliciet aandacht aan door 'de lat' zo en nu dan te temperen of prioriteiten te stellen op basis van een jaarlijks opgesteld *Opleidingsplan*.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel vindt dat de opleiding een goed doordacht systeem van toetsing heeft. De toetsvormen, feedbackmomenten bij formatieve handelingen en holistische beoordelingen stimuleren het leerproces van de studenten. Toetsen zijn valide omdat deze direct aansluiten op de leeruitkomsten, transparant zijn voor studenten en door regelmatige interne en externe kalibraties een goede interbeoordelaarsbetrouwbaarheid kennen. De kennistoetsen in de eerste twee studiejaar bieden studenten een solide basis en de toetsen aan de hand van beroepsproducten zijn praktijkgericht. Het toetsen aan de hand van portfolio's in de laatste twee studiejaar sluit goed aan bij het programmatisch onderwijs. De borging van de toetsing en beoordeling door de examencommissie vindt het panel goed op orde. De toetscommissie heeft zowel een zorgende als een borgende taak en het panel raadt aan om borgen en zorgen daarbij formeler van elkaar te scheiden.

Onderbouwing

Toetsbeleid

De opleiding heeft het beleid voor toetsing helder uitgewerkt in het *Toetsbeleid Toegepaste Psychologie*. In dit beleid staan uitgangspunten zoals het toetsen aan de hand van authentieke beroepssituaties in de eerste twee studiejaar en het programmatisch toetsen aan de hand van digitale portfolio's in de laatste twee studiejaar. Een uitgangspunt bij toetsing is ook 'assessment as learning': het beoordelen in dienst van het leerproces. Daarnaast staan er kwaliteitscriteria en organisatorische aspecten voor toetsing en beoordeling in het *Toetsbeleid* beschreven. Regelingen voor toetsing en beoordeling staan adequaat beschreven in het *Opleidingsstatuut en Onderwijs- en Examenregeling bacheloropleiding Toegepaste psychologie 2024-2025 (OS-OER)*.

Toetspraktijk

Bij de ontwikkeling van toetsen volgt de opleiding het vierogenprincipe: er zijn altijd minimaal twee examinatoren betrokken. De opleiding heeft het toetsprogramma helder weergegeven in het document *Toetsbouwwerk*. Het systeem van toetsing is volgens het panel logisch en doordacht opgezet en de toetsen stimuleren de ontwikkeling van studenten. De validiteit is geborgd doordat de leeruitkomsten expliciet centraal staan in de toetsen.

In de eerste twee studiejaar zijn er toetsen van 2,5 tot 7,5 EC. Het betreft in die jaren drie toetsvormen. Ten eerste maken studenten kennistoetsen over de BoK, opbouwend van meerkeuzetoetsen tot een openboektoets, casustoets en essay. Het panel vindt dat deze toetsing ervoor zorgt dat studenten een solide basis hebben waar ze later in hun studie of in het werkveld op kunnen terugrijpen of zich nader in kunnen verdiepen. Daarnaast werken studenten aan beroepsproducten, waarbij zij tot een theoretisch onderbouwd product komen, zoals een reïntegratiebegeleidingsplan of gedragsanalyse. Het panel vindt dit een mooie en praktijkgerichte vorm van toetsing. Tot slot neemt de opleiding in het eerste en tweede studiejaar

handelingstoetsen af, waarbij studenten worden getoetst in authentieke of gesimuleerde beroepssituaties, bijvoorbeeld voor gespreksvoering of training geven.

In het derde en vierde studiejaar toetst de opleiding programmatisch op basis van een digitaal portfolio binnen toetseenheden van 10 tot 30 EC. Het panel vindt dat de toetsing op goede wijze programmatisch is neergezet en ziet dat het docententeam erop gericht is om verdere verbeteringen door te voeren. Studenten maken hun leerproces inzichtelijk in de portfolio's en verzamelen verschillende bewijzen voor het bereiken van de leeruitkomsten in de beroepspraktijk. Studenten denken zelf na over welke bewijsstukken welke leeruitkomst(en) aantonen. In het portfoliosysteem is niet alleen bewijslast opgenomen maar hebben ook formatieve beoordelingen en narratieve feedback een plaats: studenten vragen betrokkenen uit de praktijk, peers en/of docentbegeleiders om formatieve feedback, feedup en feedforward op de aangedragen bewijslast. Er worden voldoende kaders aan studenten geboden voor het opstellen van het portfolio, zo bevestigen ook de studenten zelf. Het panel denkt dat studenten nog meer ondersteund kunnen worden door meer specifieke kaders of procedures voor de bewijslast, zeker als het programmatisch onderwijs ook voor de eerste twee studie jaren wordt ingevoerd. Het panel denkt hierbij bijvoorbeeld aan kaders voor de verhouding tussen groeps- of individuele gesprekken, kaders rondom het aantal perspectieven van waaruit feedback wordt gegeven of procedures die gebruikt kunnen worden om in te schatten of saturatie van informatie wordt bereikt.

Beoordelingen en feedback

Het panel oordeelt dat studenten op transparante wijze beoordeeld worden, tussentijds goede feedback ontvangen en dat de beoordelingen op beslismomenten over het algemeen goed worden onderbouwd. Voor studenten zijn de beoordelingscriteria duidelijk: zij weten naar welke leeruitkomsten zij toewerken. Alle beoordelingsformulieren hebben dezelfde opzet, wat de transparantie voor studenten verder ten goede komt volgens het panel. Beoordelingen zijn zoveel mogelijk holistisch van aard: de beoordelingsformulieren richten zich direct op de leeruitkomsten en kennen een beperkt aantal beoordelingscriteria. Studenten vinden de feedback die zij ontvangen bruikbaar en duidelijk. In enkele gevallen werken studenten in de eerste studie jaren in een kleine groep samen aan een beroepsproduct, en het panel heeft van studenten en docenten gehoord dat ieders individuele bijdrage aan het product dan wordt beoordeeld.

Afstudeerprogramma

Het panel beoordeelt de opzet en processen voor het afstuderen als positief. Het afstudeerprogramma bestaat uit Handelen in de praktijk (30 EC, onderdeel van de stage in jaar 3) en Praktijkverbeteren en professionele profilering (30 EC, jaar 4). In Handelen in de praktijk dienen studenten aan te tonen dat ze in de stageomgeving de juiste gesprekstechnieken en interventies kunnen toepassen om gedragsverandering teweeg te brengen (zie Standaard 2 voor een verdere beschrijving van de stage). Handelen in de praktijk wordt beoordeeld aan de hand van een digitaal portfolio dat wordt beoordeeld door de stagecoach vanuit de opleiding en een tweede onafhankelijke examinator (de 'besliscommissie'). Goed om te benoemen is dat stagebegeleiders in de praktijk zich goed geïnformeerd voelen over hun rol als feedbackgever door middel van een kick-off bijeenkomst en goed contact met de stagebegeleider vanuit de opleiding. Ook helpt de jarenlange samenwerking die de opleiding met veel stageorganisaties heeft mee bij het bekend raken met de leeruitkomsten en de beoordelingssystematiek van de opleiding.

In het onderdeel Praktijkverbeteren en professionele profilering ontwikkelen studenten op basis van een praktijkgericht onderzoek een gedragsveranderende interventie en implementatieplan voor een organisatie. Daarbij reflecteert de student op de eigen professionele ontwikkeling en identiteit. Studenten worden begeleid door een afstudeercoach vanuit de opleiding en een praktijkbegeleider bij de organisatie waarvoor zij de interventie ontwikkelen. De afstudeercoaching vindt plaats in wekelijkse bijeenkomsten in kleine groepen, waarbij studenten van elkaar leren en feedback, feedup en feedforward krijgen van de afstudeercoach. Daarnaast volgen studenten inhoudelijke bijeenkomsten over praktijkgericht onderzoek en kunnen zij gebruik maken van online kennisclips, tools en handleidingen. Praktijkverbeteren en professionele profilering werd tot september 2024 beoordeeld op basis van diverse studentproducten, zoals een plan van aanpak, onderzoeksverslag, feedback van de praktijkbegeleider of opdrachtgever, reflectieverslag en een implementatieplan. Deze producten werden beoordeeld door de afstudeerbegeleider en een onafhankelijke examinerator. Dit type afstudeerdossiers heeft het panel in het kader van Standaard 4 bestudeerd. Het panel vindt daar de beoordelingsschaal en -criteria duidelijk en feedback aan studenten to the point en bruikbaar.

Sinds september 2024 wordt het afstudeeronderdeel Praktijkverbeteren en professionele profilering programmatisch beoordeeld. De beoordeling wordt nog steeds gegeven door twee examineratoren, van wie er één onafhankelijk is. Zij geven eerst afzonderlijk van elkaar een oordeel en komen daarna door middel van consensus tot een eindoordeel. Als zij er samen niet uitkomen, wordt er een derde examinerator ingeschakeld. Sinds dit studiejaar worden beide afstudeeronderdelen beoordeeld met woordkwalificaties, in plaats van met cijfers. De opleiding wil hiermee zoveel mogelijk holistisch beoordelen en feedforward geven. Het panel vindt dit een heldere keuze die past bij de ontwikkelingsgerichtheid die de opleiding kenmerkt.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

De examencommissie borgt de kwaliteit en het niveau van toetsing en beoordeling voor de zes opleidingen van de Academie Organisatie en Ontwikkeling. De samenstelling voldoet aan de wettelijke vereisten. In de examencommissie zitten een docent vanuit de opleiding, diverse docenten van andere opleidingen en een extern lid. Het panel spreekt van een taakvolwassen examencommissie die duidelijk 'in control' is wat betreft haar wettelijke borgende taak. De examencommissie vergadert eens per maand en adviseert het management over beleid, wijst examineratoren aan op basis van deugdelijke kwaliteitscriteria, heeft zich verdiept in de beoogde leerresultaten en het toetsbouwwerk van de opleiding, neemt regelmatig steekproeven van toetsen waarbij ook het externe lid meekijkt, en doet dat alles volgens het panel vanuit een grote betrokkenheid en met veel aandacht voor de eigen professionaliteit. Zo hebben alle leden een Senior Kwalificatie Examinering (SKE), zoekt de examencommissie actief externe sparring op met andere examencommissies en laat de commissie zich informeren over externe kalibraties die de opleiding uitvoert met andere opleidingen Toegepaste psychologie voor de afstudeerwerken, zoals afgelopen jaar met Hogeschool Saxion. De examencommissie herkent zich in de feedback van het panel op de afstudeerwerken (zie Standaard 4) en heeft de opleiding eerder al over een deel van deze punten geadviseerd.

De opleiding heeft een toetscommissie met drie SKE-gecertificeerde leden, die op mandaat van de examencommissie een borgende taak heeft op het gebied van toetsen en beoordelen. De toetscommissie controleert toetsen op kwaliteit en fraudegevoeligheid volgens een borgingsagenda en koppelt uitkomsten terug aan de examencommissie. De toetscommissie heeft

ook een zorgende rol, en pakt taken op zoals het ontwikkelen van kwaliteitscriteria en formats voor toetsing en beoordeling en het adviseren van examinatoren bij de toetsontwikkeling. Het panel ziet dat de borgende en zorgende taken met veel ambitie en betrokkenheid worden opgepakt door de toetscommissie en dat hun adviezen goed landen bij de examinatoren. De toetscommissie scheidt haar borgende en zorgende taken in personen, zodat een lid niet kan borgen en zorgen voor hetzelfde onderwijsonderdeel. Het panel vindt dat de beide petten in combinatie met de grote betrokkenheid ook een potentieel risico met zich meebrengt voor de borgende kant en adviseert om vooral de ambities van de toetscommissie te koesteren, maar borgen en zorgen wel formeler van elkaar te scheiden zodat dit ook met andere personen en onder andere omstandigheden onafhankelijk blijft verlopen.

Het panel stelt vast dat examinatoren regelmatig op formele momenten met elkaar kalibreren over de leeruitkomsten en het gewenste (eind)niveau van studenten, zodat de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid wordt gestimuleerd. Examinatoren kalibreren elke toetsperiode door onafhankelijk van elkaar een product te beoordelen en eventuele verschillen te bespreken. Dit gebeurt onder begeleiding van de betreffende cursuscoördinator. Ook vindt het panel het positief dat de opleiding een adequaat beleid voor het gebruik en de risico's van Artificial Intelligence in toetsing voor zowel docenten als studenten heeft opgezet, en dat de examen- en toetscommissie daarvoor ook geraadpleegd zijn. Verder ziet het panel het kwaliteitsbewustzijn op veel andere manieren terugkomen: toetsen worden systematisch geëvalueerd en geanalyseerd, en er wordt voortdurend in goede samenwerking aan verbetering van toetsing en beoordeling gewerkt, zoals in de bijeenkomsten 'De toetsing getoetst' in 2023 en 2024. Zelfs het werkveld wordt betrokken: de werkveldadviescommissie heeft feedback gegeven op de nieuwe opzet van de toetsing voor het afstuderen.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard. Het panel stelt vast dat studenten de eindkwalificaties realiseren bij het afstuderen. De afstudeerproducten laten heel diverse kennis en vaardigheden op het hbo-bachelorniveau zien, zijn relevant voor het werkveld en leveren mooie beroepsproducten en voorstellen voor praktijkinterventies op. Het werkveld bevestigt dat alumni goed functioneren in de beroepspraktijk. Voor de onderzoeksverslagen raadt het panel de opleiding aan meer aandacht te besteden aan kaders voor taalgebruik en structuur, kritischer en integraler toepassen van literatuur en het schrijven van een passende methodologische verantwoording. De opleiding is van plan om deze punten te ondervangen in de nieuwe opzet van het afstuderen die voor het studiejaar 2024-2025 geldt.

Onderbouwing

Afstudeerdossiers

Het panel heeft voorafgaand aan het visitatiebezoek vijftien afstudeerdossiers bestudeerd. De selectie is een evenwichtige weerspiegeling van voldoende, goede en zeer goede eindwerken. De eindwerken van elke student zijn door één panellid beoordeeld. Bij twijfel is een tweede panellid ingeschakeld. Vervolgens heeft het panel een oordeel per eindwerk vastgesteld. Het studentlid heeft niet deelgenomen aan de beoordelingen van de afstudeerwerken. De afstudeerdossiers bestonden uit alle studentproducten behorende bij de afstudeeronderdelen Handelen in de praktijk (jaar 3) en Praktijkverbeteren en professionele profilering (jaar 4), met de betreffende ingevulde beoordelingsformulieren.

Gerealiseerd niveau

Het panel is van oordeel dat alle 15 eindwerken aan het vereiste hbo-bachelorniveau voldoen; de studenten tonen aan dat zij de eindkwalificaties en bijbehorende leernutten beheersen op het hbo-bachelorniveau. Het panel vindt dat de verschillende afstudeerproducten samen veel bewijslast leveren voor een diversiteit aan psychologische kennis en vaardigheden op het hbo-bachelorniveau, en denkt dat alle alumni waarvan zij het afstudeerdossier hebben bestudeerd kunnen werken als toegepast psycholoog. De afstudeerproducten zijn relevant voor de praktijk en de door de studenten ingebrachte adviezen en interventies worden positief door de stage- en afstudeerorganisaties ontvangen. Studenten tonen ook goede reflectieve vaardigheden en adresseren actuele onderwerpen. Zo heeft het panel afstudeerproducten gezien op het gebied van vitaliteitsinterventies, culturele continuïteit, psychologische veiligheid en de rol van de toegepast psycholoog bij de eerste opvang in de GGZ.

Het panel heeft enkele aanbevelingen betreffende het afstudeeronderdeel Praktijkverbeteren en professionele profilering. Ten eerste merkt het panel op dat het geheel aan te beoordelen afstudeerproducten omvangrijk is, en dat ook de producten zelf lang van stof zijn en niet altijd een duidelijke structuur en taalgebruik laten zien. De opleiding levert bewust geen format, zodat de creativiteit en eigenheid van de student de ruimte krijgen en de focus op inhoud ligt: schriftelijk rapporten is ook geen expliciet onderdeel van de eindkwalificaties, en is volgens werkveldpartners waarmee het panel sprak geen noodzakelijke indicatie voor een goed

toegepast psycholoog: daar gaat het veelal om mondelinge gespreksvaardigheden. Het panel vindt dat een goed uitgangspunt, maar geeft aan dat iets meer richtlijnen wat betreft structuur en leesbaarheid wel nodig zijn als er gekozen wordt voor een schriftelijk eindproduct. Ten tweede ziet het panel dat studenten veel literatuur bestuderen voor hun onderzoek, maar dat dit vaak los beschreven wordt in de onderzoeksverslagen. Ook ziet het panel af en toe vrij praktische psychologische modellen voorbijkomen (zie Standaard 2). Het panel raadt de opleiding aan om meer aandacht te besteden aan het kritisch omgaan met literatuur en aan het integraler toepassen van literatuur. Tot slot ziet het panel dat studenten een vrij formele en plichtmatige methodologische verantwoording bij hun onderzoeken schrijven, die soms niet goed past bij het kleinschalige karakter van het betreffende onderzoek. Het panel raadt de opleiding aan om studenten beter te begeleiden bij het schrijven van een passende verantwoording van de onderzoeksmethodologie. De opleiding herkent de opmerkingen van het panel over het integraler toepassen van literatuur en de verantwoording van de onderzoeksmethodologie. De opleiding verwacht dat dit vanaf dit studiejaar met de nieuwe, programmatische opzet van het afstuderen beter zal verlopen omdat studenten kleinere beroepsproducten met verantwoording reeds als bewijslast in hun portfolio moeten opnemen waardoor ze er al eerder feedback op krijgen.

Functioneren afgestudeerden

In 2023 heeft de opleiding een onderzoek uitgevoerd naar de arbeidsmarktpositie van alumni Toegepaste Psychologie van de HAN. Hieruit blijkt dat 87 procent van de alumni die de enquête heeft ingevuld binnen een jaar een baan vindt, meestal binnen het vakgebied van de toegepaste psychologie. De meest genoemde taken van alumni zijn volgens het alumnonderzoek begeleiden en coachen. Daarnaast voeren alumni taken uit zoals onderzoeken, behandelen, trainen, adviseren, coördineren en leidinggeven. Uit het alumni-onderzoek en de hbo-monitor van 2023 blijkt dat alumni over het algemeen tevreden zijn over de inhoud van de opleiding en de aansluiting van de opleiding op het werkveld.

Ook het werkveld zelf is uitermate tevreden over de alumni die deze opleiding levert. Werkveldpartners waarmee het panel sprak geven aan dat alumni goed kunnen reflecteren, kritisch kunnen denken, goede gespreksvaardigheden hebben, breed inzetbaar zijn, zich professioneel opstellen en goed binnen teams kunnen werken. Het gebeurt regelmatig dat studenten na hun stage of afstuderen bij de betreffende organisatie blijven werken, wat het panel een positief signaal vindt.

De opleiding houdt contact met een deel van de alumni. Zo geven alumni masterclasses aan studenten en fungeren zij als stagebegeleider vanuit hun werkgever. De opleiding wil graag meer en structureler contact houden met alumni, wat een voornemen is dat het panel alleen maar kan aanmoedigen.

Eindoordeel over de opleiding

	Oordeel voltijd
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande voltijd hbo-bacheloropleiding Toegepaste psychologie van de HAN University of Applied Sciences als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 3

- Het panel raadt de opleiding aan om het borgen en zorgen voor toetsing en beoordeling zoals die nu bij de toetscommissie ligt, formeler van elkaar te scheiden.

Standaard 4

- Voor het afstudeeronderdeel Praktijkverbeteren en professionele profilering heeft het panel de volgende aanbevelingen:
 - Het panel raadt de opleiding in het kader van leesbaarheid aan om meer te sturen op een logische structuur en correct taalgebruik.
 - Het panel raadt de opleiding aan om meer aandacht te besteden aan het kritisch omgaan met literatuur en aan het integraler toepassen van literatuur.
 - Het panel raadt de opleiding aan om studenten beter te begeleiden bij het schrijven van een passende verantwoording van de onderzoeksmethodiek.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Agenderende audit: 12 november 2024

Tijdstip	Gespreksonderwerp	Deelnemers
10.00 – 10.15 (15 minuten)	Welkom	Academiemanager Regisseur Curriculum, innovatie en kwaliteit Kwaliteitszorgmedewerker Secretaresse
10.15 – 10.45 (30 minuten)	Kennismaking met de opleiding	Student Academiemanager Regisseur Curriculum, innovatie en kwaliteit Secretaresse
10.45 – 13.30 (165 minuten)	Materiaal bestudering, overlegtijd en voorbereiding Lunch wordt om 12.30 uur uitgeserveerd in F0.16	
13.30– 14.00 (30 minuten)	Terugkoppeling panel aan opleiding	Academiemanager Regisseur Curriculum, innovatie en kwaliteit Kwaliteitszorgmedewerker Secretaresse

Visitatie: 26 november 2024

Tijdstip	Gespreksonderwerp	Deelnemers
09.15-09.30 (15 minuten)	Welkom/panel opstart	Academiedirecteur Academiemanager Docent en Regisseur Curriculum, innovatie en kwaliteit Docent en Kwaliteitszorgmedewerker Secretaresse
09.30 – 10.00 (30 minuten)	Gesprek over het afstuderen	Docent en Regisseur Curriculum, innovatie en kwaliteit Docent en voorzitter toetscommissie
10.00 – 10.45 (45 minuten)	Gesprek over Standaard 1: Beoogde leerresultaten	Docent en lid opleidingscommissie Academiemanager Hoofddocent en Regisseur Student Hoofddocent en Regisseur Talent Werkveldpartners (2) Associate Lector Human Capital Innovations
10.45 – 11.00 (15 minuten)	Korte pauze / paneloverleg	
11.00 – 11.45 (45 minuten)	Gesprek over Standaarden 2 en 3: Onderwijsleeromgeving en Toetsing	Eerstejaarsstudenten (2) Tweedejaarsstudenten (1) Derdejaarsstudenten (2) Vierdejaarsstudenten (2)
11.45 – 12.00 (15 minuten)	Korte pauze / paneloverleg	
12.00 – 12.45 (45 minuten)	Gesprek over Standaarden 1, 2 en 3: Beoogde leerresultaten, Onderwijsleeromgeving en Toetsing	Docenten (7)
12.45 – 13.15 (30 minuten)	Lunch	
13.15 – 13.45 (30 minuten)	Gesprek over Standaarden 3 en 4: Toetsing en Gerealiseerde leerresultaten	Voorzitter Examencommissie Docent en lid examencommissie Docent en voorzitter toetscommissie Docent en lid toetscommissie Docent en lid opleidingscommissie Derdejaarsstudent

13.45 – 14.00 (15 minuten)	Korte pauze / paneloverleg	
14.00 – 14.45 (45 minuten)	Gesprek over Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	Docent, lid van de toetscommissie en coördinator Afstudeertraject Docent en afstudeerbegeleider Voorzitter examencommissie Werkveldpartners (2) Vierdejaarsstudent Alumni (2)
14.45 – 15.15 (30 minuten)	Korte pauze / paneloverleg	
15.15 – 15.45 (30 minuten)	Pending Issues (managementgesprek)	Management
15.45 – 16.45 (60 minuten)	Panel Beoordelingsoverleg	Panel
16.45 – 17.00 (15 minuten)	Terugkoppeling van bevindingen. Afsluiting opleidingsbeoordeling.	Panel + Opleiding
17.00 – 17.15 (15 minuten)	Pauze / Uitblazen / Wisselen	
17.15 – 17.45 (30 minuten)	Ontwikkelgesprek Thema: Programmatisch onderwijs	Diverse vertegenwoordigers van de opleiding en afdeling kwaliteitszorg
17.45 – 18.00 (15 minuten)	Afronding	

2. Bestudeerde documenten

Verplichte documenten

Zelfevaluatie-rapport Toegepaste psychologie, inclusief studentenhoofdstuk (2024)
Landelijk opleidingsprofiel Toegepaste psychologie (2024)
Dublin descriptor NLQF-niveau beoordelingsdimensies Toegepaste psychologie
Jaarverslag beroepenveldcommissie Toegepaste psychologie 2023-2024
Curriculumoverzicht Toegepaste psychologie 2024-2025
Voorbeelden van lesmateriaal Toegepaste psychologie
Overzicht van het ingezette personeel Toegepaste psychologie 2024
Visie op leren en onderwijs Toegepaste psychologie 2023-2024
Onderwijs- en Examenregeling bacheloropleiding Toegepaste psychologie 2024-2025 (OS-OER)
Toetsbouwwerk Toegepaste psychologie (2024-2025)
Voorbeelden van toetsen Toegepaste psychologie
Jaarverslag examencommissie Academie Organisatie en Ontwikkeling 2022-2023
Jaarverslag toetscommissie Toegepaste psychologie 2023-2024
Afstudeerhandleidingen Toegepaste psychologie studenten 2022-2025
Lijst met alumni, met resultaten afstudeeronderdelen
15 afstudeerdossiers

Verder aangeleverde documenten ter onderbouwing

Sectorplan hogere sociale studies (2023)
HAN koersbeleid 2022-2028
NSE-resultaten HAN Toegepaste psychologie (2024)
Eindrapportage borging programmatisch toetsen (toetscommissie) (2023)
Toetsbeleid Toegepaste psychologie 2023-2024
Afstudeerhandleidingen Toegepaste psychologie docenten 2022-2025
Hbo-monitor Toegepaste psychologie 2023
De arbeidsmarktpositie van alumni Toegepaste psychologie (2023)